

Revisjon av lektorprogrammet i samfunnsfag

Forum for studiespørsmål 28.11.2019

Status

- Hva er lektorprogrammet og hvorfor trenger vi revisjonen?
- Hvordan ble det endelige forslaget etter justeringer?
- Tidsplan for implementering
- Behov og veien videre

Hva er lektorprogrammet igjen?

- 5-årig integrert mastergrad, «profesjonsgrad»:
 - Integrert = pedagogiske og faglige komponenter gjennom hele løpet
- Ansvarsdeling:
 - **Pedagogikk, didaktikk, skolepraksis:** UV
 - **Faglig bit:** SV, MN, HF, TF
- Lektorkompetanse i to fag (60-gruppe, 80-gruppe: formelt krav)

5-årig integrert mastergradsløp

	10.sem	Masteroppgave i samfunnsfagsdidaktikk			} Masternivå
	9.sem	Programspes. med et emne som inneholder praksis			
	8.sem	Programspes. i samfunnsfagsdidaktikk			
	7.sem	PROF4045			
} Fag 2	6.sem		PROF3025		
	5.sem	80-gruppe (fag 2), faglig fordypning			
	4.sem				
	3.sem		EXPHIL03	PROF1015	
	2.sem	60-gruppe, tilsvarer årsenhet			} Fag 1
	1.sem				
		10 studiepoeng	10 studiepoeng	10 studiepoeng	

Hvorfor viktig å revidere?

(1) Utgangspunkt - Forum for studiespørsmål, 2016

- Dagens studieløp tilpasset tematiske områder fra L06
- For lav progresjon i emnene
- For mange introduksjonsemner
- For lite faglig fordypning
- Enighet: Stort behov for å gjøre noe for å styrke den faglige fordypningen!

(2) Vi treffer tidsånden

- Ludvigsenutvalget I & II: *fremtidens skoler*
 - Behov for nye typer kompetanser (kritisk tenkning, akademisk analytiske ferdigheter, og nysgjerrighet, ..etc.)
 - Bør øke handlingsrommet for læreren, mer overlates til lærerens profesjonelle skjønn (fagkunnskap + undervisningsferdigheter).
- Fagfornyelsen (Udir): 2020
 - Læreplaner -> kjerneelementer -> gir økt handlingsrom til læreren
 - Gir igjen økte krav til lærerens profesjonelle skjønn (fag + undervisning)

Læreplaner i *fremtidens skole*

«Nye læreplaner for fag bør ha **færre og mer likt utformede kompetansemål**. Overordnede nasjonale læreplanmål som har klare prioriteringer og gir tydelig retning, har avgjørende betydning for en god opplæring tilpasset ulike elever, elevgrupper og sammenhenger for læring. Det gir ledere, lærere og annet pedagogisk personale **handlingsrom til å foreta profesjonelle vurderinger**. Utvalget anbefaler tydeligere **progresjon i læreplanene** og beskrivelser av elevenes læringsforløp i veiledende støtteressurser. Utvalget mener at **læreplanene blir bedre arbeidsverktøy og tydeligere styringsdokumenter** hvis de kombineres med nasjonalt utformede veiledningsressurser. Det vil legge til rette for at **lærere og lærerkollegier skal kunne foreta prioriteringer i skolehverdagen.**»

(3) Vi utdanner lektorer som også sikrer vår egenrekruttering til de samfunnsvitenskaplige fagene !!

Hvorfor er styrking av fagkompetansen viktig for læreren?

Akademiske ferdigheter fra universitetsfaget:

- Kunnskap om faget og delemner
- Faglig oppdatering og kildekritikk
- Nysgjerrighet, stille relevante kritiske spørsmål til etablerte sannheter
- Analytiske ferdigheter
- Stole på egne vurderinger, basert på faglige, vitenskapelige og metodiske tilnærminger
- Delta i profesjonsfelleskapet (på skolen og i faget ellers)

Direkte relevant for skolefaget og undervisning:

- Gir faglig trygghet i undervisningssituasjonen
- Tolke læreplanene
- Nødvendige forutsetninger for å gjøre elevene kritiske, reflekterte, selvdrevne og nysgjerrige...

Flere goder med revisjonen:

1. Overlapper godt med overordnet mål i det nye læreplanverket som ligger til grunn for læreplanene og kjerneelementene:

*«Skolen skal bidra til at elevene blir **nysgjerrige** og stiller spørsmål, utvikler **vitenskapelig** og **kritisk tenkning** og handler med etisk bevissthet.» Udir.no*

2. Læreren skal undervise over et langt yrkesliv, det er ikke sikkert det er siste gang læreplanene fornyes.

Mandat fra studiedekanen til å vurdere følgende:

1. Opprettelse av et felles introduksjonsemne for lektorstudenter ved SV-fakultetet
2. Innføring av spesialiseringsløp i de tradisjonelle disiplinene på bachelornivå: studentene velger enten sosiologi, statsvitenskap, samfunnsgeografi eller sosialantropologi
3. Gjøre det mulig å spesialisere seg på masterdelen (masteroppgaven og spesialiseringsemner)

Tverrfaglig arbeidsgruppe

- Øyvind N. Wiborg (leder)
- Jan Erling Klausen, ISV
- Thorgeir Kolshus, SAI
- Anniken Hagelund, ISS
- Elin Sæther, Samfunnsdidaktikk, ILS
- Christian Hjort, studentrepresentant LPU (Høsten 2016)
- Laura Isabel Hultberg (fra og med våren 2017) , studentrepresentant LPU
- Ane Stenmark Præsterud, SV (adm. bistand)

Mange involverte aktører, interesser og innspill..

- Forum for studiespørsmål (hovedgrunn til arbeidsutvalgets mandat)
- STYLE (organ for LEP, studiedekaner fra HF, UV, MN, SV) og UV-dekanat
- LPU-lektorstudentenes programutvalg
- LEP-programrådet
- SV: Instituttledere og dekanatet, adm. ved instituttene
- ProTed og ILS, ved UV
- Fagsosial kveld for studenter om revisjonsarbeidet og fagfordypning: Paneldebatt med Stein Ludvigsen, Øyvind Wiborg, lærere og lektorstudenter

Hvordan ble det endelige
forslaget etter justeringene?

Hovedtrekk

- Opprette fire nye *anbefalte* studieløp for lektorstudenter med 60- gruppe og fire nye studieløp for studenter med 80-gruppe i samfunnsfag:
 - *Statsvitenskap, sosialantropologi, sosiologi eller samfunnsgeografi*
- Alle studieløpene inkluderer det nye felles introduksjonsemnet SVLEP1000.
 - *Et forbehold for implementeringen av de nye studieløpene er derfor at SVLEP1000 er opprettet innen Samordna opptak åpner for søkere 2020. Instituttene vil holdes orientert.*
- Arbeidsgruppens tredje forslag, muligheten for spesialisering på masterdelen, vil SV-fakultetet foreløpig ikke gå videre med.
 - *Behovet for praksis i masterdelen*
 - *Allerede mulig å skrive faglig rettet masteroppgave i dag*

80-gruppen

- Obligatoriske emner i 80-gruppen:
 - *SVLEP1000, STV1020/SOSGEO1120 og SVLEP3090*
- *Valgfrie emner på 50 stp.:* Det er 4 anbefalte faglige fordypninger/kjerne:
 - *sosiologi, statsvitenskap, samfunnsgeografi og sosialantropologi*
- De anbefalte studieløpene kollisjonssikres i undervisningsplanleggingen *[ikke mellom, men innad i løpene]*
- I emnegruppen er det krav om minimum 20 stp. på 2000-nivå
- Det er mulig for studentene å kombinere de valgfrie emnene på tvers av de anbefalte fordypningene

Studieløpet for samfunnsfag og nordisk vil se slik ut:

10. sem	Masteroppgave i samfunnsfagdidaktikk (30 stp)		
9. sem	SDID4015 (praksis)	SDID4002	Valgfritt emne fra SV
8. sem	DIFO4001	SDID4001	Valgfritt emne fra SV
7. sem	PROF4045		
6. sem	SVLEP3090	PROF3025	
5. sem	Valgfritt emne*	Valgfritt emne*	Valgfritt emne*
4. sem	SOSGEO1120/STV1020	Valgfritt emne*	Valgfritt emne*
3. sem	SVLEP1000	EXPHIL03	PROF1015
2. sem	NOR	NOR	NOR
1.sem	NOR	NOR	NOR

Anbefalte fordypninger:

Statsvitenskap

- STV1300 (vårsemester)
- STV1200 (høstsemester)
- STV1400 (høstsemester)
- STV2400 (høstsemester)
- emne på 2000-nivå (vårsemester)

Sosiologi

- SOS1003 (vårsemester)
- SOS2100 (vårsemester)
- SOS2001 (høstsemester)
- SVMET1010 (høstsemester)/
- emne på 1000/2000-nivå (høstsemester)

Sosialantropologi

- SOSANT1200 (vårsemester)
- SOSANT2000 (vårsemester)
- SOSANT1300 (høstsemester)
- SOSANT1400 (høstsemester)
- Valgfritt emne på 2000-nivå (høstsemester)

Samfunnsgeografi

- SGO2100 (vårsemester)
- SGO2200 (vårsemester)
- SGO2400 (høstsemester)
- SGO2500 (høstsemester)
- Valgfritt emne (høstsemester)

60-gruppen

- Obligatoriske emner: SVLEP1000, STV1020/SOSGEO1120
- Faglig kjerne på 40 stp:
 - Det er 4 *anbefalte* studieløp innenfor: Sosiologi, statsvitenskap, samfunnsgeografi og sosialantropologi.
 - De anbefalte studieløpene kollisjonssikres i undervisningsplanleggingen *[ikke mellom, men innad i løpene]*
 - Minimum 10 stp. må være på 2000-nivå
- Det er mulig for studentene å sette sammen sin egen faglige kjerne innenfor STV-, SOS-, SOSGEO- og SOSANT-emner

2. sem	STV1020/SOSGEO1120	Valgfritt emne*	Valgfritt emne*
1.sem	SVLEP1000	Valgfritt emne*	Valgfritt emne*

Anbefalte fordypninger:

Statsvitenskap:

- STV1200/STV2400 (høstsemester)
- STV1400 (høstsemester)
- STV1300 (vårsemester)
- STV2110 (vårsemester)

-

Sosiologi:

- SVMET1010 (høstsemester)
- SOS1001/SOS2001 (høstsemester)
- SOS2100 (vårsemester)
- SIS1003 (vårsemester)

Sosialantropologi:

- SOSANT1300 (høstsemester)
- SOSANT1400 (høstsemester)
- SOSANT1200 (vårsemester)
- SOSANT2000 (vårsemester)

Samfunnsgeografi:

- SGO1000/SGO2400 (høstsemester)
- SGO2500 (høstsemester)
- SGO2100 (vårsemester)
- SGO220/SOSGEO2301 (vårsemester)

Tidsplan

Høst 2019/Vår 2020

- Rekruttere engasjerte forelesere til SVLEP1000-introemnet
- Ferdigstille undervisningsopplegg, SVLEP1000 (med bistand fra LINK)
- «flipped-learning»: video/podcast/oppgaver/kollokvier

Høst 2020

- Tidligst start introduksjonsemnet (SVLEP1000)
- 60-gruppen (ca 20-40 studenter) starter opp med to ekstra 1000-nivå emner

Vår 2021

- 80-gruppen (ca 40-50 studenter) starter med 1000-nivå emner

Behov og veien videre

- Mulighet for å institusjonalisere rekruttering av forelesere til SVLEP1000?
- SV-veiledere til masteroppgaven (frikjøpes direkte fra UV):
 - UV ønsker å etablere avtale med SV-fakultetet om veiledningskapasitet
- På sikt: aktuelt med en «HF-modell» for masterdelen?

Takk til alle som har bidratt!

Arbeidsgruppen, UV/ILS, Forum for studiespørsmål, LPU, LEP,
instituttene...

.. men ikke minst : Espen, Tone og Ingjerd!

Oppsummering:

- Implementering av de tre forslagene, noe revidert, Høsten 2020:
 - Introduksjonsemne, fagdisiplinære løp (anbefalte løp). Masteroppgaven gir allerede rom for samfunnsvitenskapelige vinklinger
- Revisjonen vil gi studentene større faglig progresjon + samle studentene i samme fagløp → fagidentitet
- Relativt unikt i nasjonal sammenheng:
 - Gir fremtidige lektorene større faglig kompetanse i et SV-fag
 - Gir dem bedre forutsetninger for å tolke, forstå og undervise den nye læreplanen, ... og fremtidige lærerplaner
 - Ruster dem til andre jobber enn bare innenfor skoleverket
 - Bidrar til rekruttering til samfunnsvitenskapelige fag!

VEDLEGG

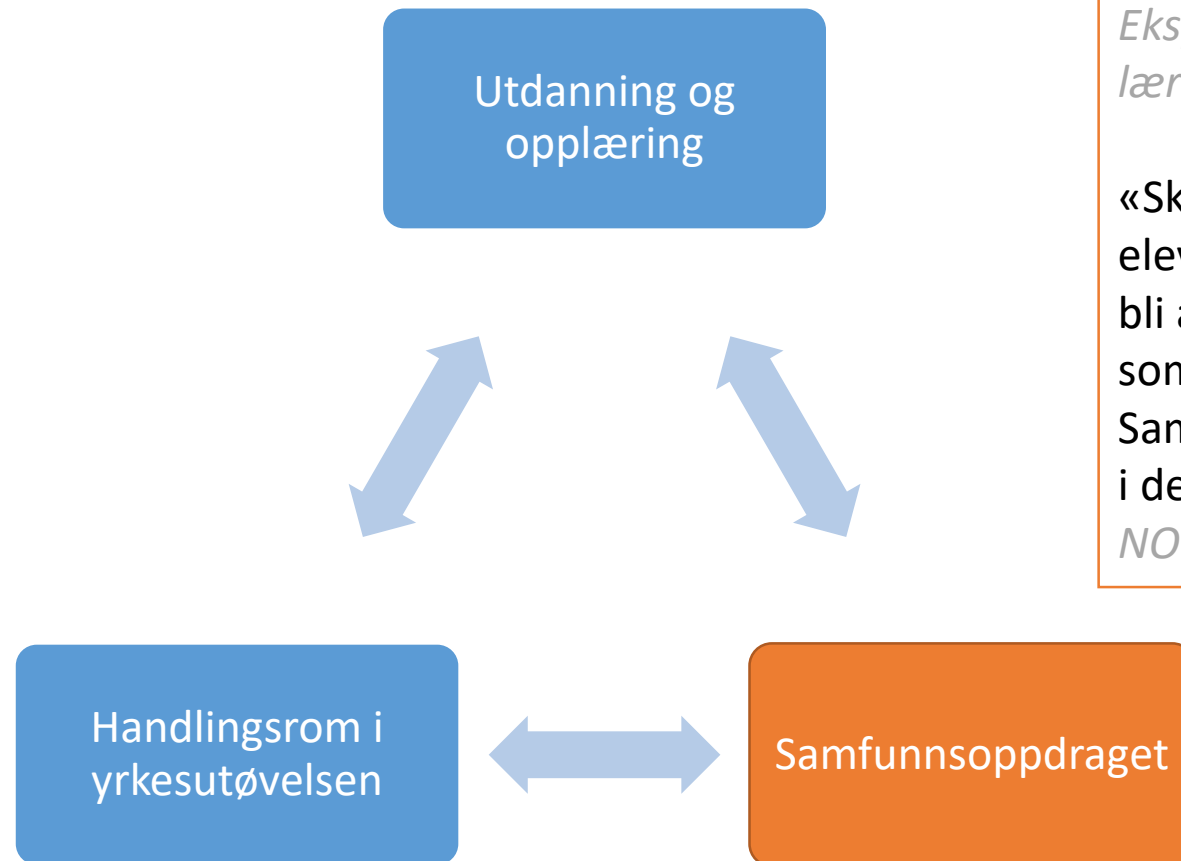
1. Et felles introduksjonsemne for samfunnsfag

- 10 studiepoeng
- Bred innføring
- Innhold: *Intuitiv introduksjon og tilnærming til de sentrale disiplinfagene ved SV. Tverrfaglige problemstillinger og caser med ulike samfunnsvitenskapelige innfallsvinkler.*
- Skal erstatte fagenes egne introduksjonskurs; 80-gruppetudentene bruker semesteret til å bestemme seg for faglig fordypningsløp
- Undervisningsform: studentaktiverende samlinger (forelesning og seminar i ett) med miniprojekter
- Emnekode: SVLEP1000
- Planlagt oppstart fra høst 2020

SVLEP1000 (mindre revideringer påregnes):

- **Omfang:** 3-timer * 12samlinger (regner med ca 80 studenter)
- **Kronologi:**
 - Kort introduksjon av alle disiplin-fagene
 - Dagsaktuelle temaer og problemstillinger trekkes inn i hver faglige bolk
 - Metodologiske og vitenskapsteoretiske forankringer
 - Samfunnsfaglige problemstillinger i sammenheng med lærerrollen
- **Forelesere fra flere fag:** Rekruttering, lage emneopplegg + videoer for «flipped classroom»
- **Evaluering og eksamen:** Refleksjonsnotater, gruppearbeid, *og skoleeksamen.*
- **Pensum:** (På sikt) Lage en egen lærebok.

Lektorenes samfunnsoppdrag

«Utdanne elever for livet og utvikle kompetanse for samfunnet»

Ekspertutvalget 2016: om lærerrollen

«Skolen skal bidra til å utvikle elevenes kompetanse slik at de kan bli aktive deltakere i et samfunn som krever mer og mer kunnskap. Samtidig skal skolene støtte elevene i deres personlige utvikling.»

NOU2015: Ludvigsenutvalget II